

MŰSZAKI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZAKFORDÍTÓ SZAK

TÁVOKTATÁS

I. A SZAK RÖVID LEÍRÁSA

Az elmúlt években a fordítói piac olyan alapvető **változásokon** ment keresztül, amelyek szükségessé tették képzéseink struktúrájának felülvizsgálatát. Ennek során a piaci szereplők véleményének figyelembe vételével alakítottuk ki **új szakunk** tantervét és tartalmát. A szak megnevezése utal arra, hogy mely szakterületeken van a **legnagyobb igénye** a piacnak szakfordítókra. A fordítási tevékenység azonban ma már nem szűkíthető le kizárólag egy adott szöveg forrásnyelvről célnyelvre történő fordítására, hiszen a területen **számos új munkakör** (vendor menedzser, terminológus, projektmenedzser, utószerkesztő, stb.) jelent meg. Ez a tény számos új készséget és ismeretet feltételez, ami **új tantárgyak és tartalmak** megjelenését eredményezte. A **fordítástámogató eszközök** használata sem csupán egy tantárgyban kap helyet, hanem horizontálisan, a tantárgyak többségében megjelenik. A hallgatók pedig tanulmányaik első pillanatától kezdve a **fordítói piac szereplőivé** válnak azáltal, hogy a tantárgystruktúrának és a szakmai eseményeken való részvételnek köszönhetően megismerkedhetnek a piaci folyamatokkal, szereplőkkel és erőviszonyokkal. A távoktatásos forma indításával a növekvő hallgatói igényeknek igyekszünk eleget tenni.

II. KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

1. A szakirányú továbbképzési szak megnevezése

Műszaki, gazdasági és társadalomtudományi szakfordító szakirányú továbbképzési szak

2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése

Műszaki, gazdasági és társadalomtudományi szakfordító ... (idegen nyelv megnevezése) nyelvből és magyar nyelvből

3. A szakirányú továbbképzés képzési területe

Társadalomtudományi képzési terület

4. A szakirányú továbbképzésbe való felvétel feltételei

- Bármely képzési területen szerzett legalább alapfokú (bachelor), illetve hagyományos egyetemi vagy hagyományos főiskolai diploma;
- Legalább középszint (B2) feletti idegennyelv-tudás
- Megfelelő szintű magyar nyelvhasználati ismeretek
- Sikeres felvételi vizsga

5. **Képzési idő**
3 félév
6. **A képzés szervezési formája**
Távoktatás
7. **A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma**
90 kredit
8. **A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben**

Elsajátítandó kompetenciák

- Fordítói kompetenciák (fordításközpontú szövegelemzés, átváltási műveletek, fordítási problémák azonosítása és megoldása, lektorálás)
- Nyelvi kompetenciák (olvasott/hallott szöveg értése, írott szöveg alkotása, beszédkészség, szókincs, nyelvhelyesség idegen nyelven és anyanyelven, regiszterek, stílusok ismerete)
- Interkulturális kompetenciák (kommunikatív - verbális és nem verbális - kompetencia, nyelvi változatok azonosítása, pragmatikai kompetencia, mögöttes értelmek azonosítása, viselkedéskultúra)
- Információkutatási kompetenciák (párhuzamos dokumentumok keresése, terminológiakutatási stratégiák, glosszáriumkészítés, archiválási technikák)
- Szakterületi kompetenciák (szakterületi műfajok, szövegtípusok, regiszterek, terminológiamenedzsment, ekvivalenciavizsgálat, párhuzamos dokumentumok keresése)
- Technológiai kompetenciák (fordítástámogató szoftverek, terminológiai adatbázis kezelés)

Tudáselemek, megszerezhető ismeretek

- a fordítási tevékenységnek a gyakorlat számára is releváns elméleti és tudományos kérdései,
- nyelvi és kulturális ismeretek a forrás és célnyelven,
- műszaki, gazdasági, társadalomtudományi háttérismeretek,
- a fordító szakma működésének ismerete (etikai és protokolláris szabályok, a fordítói piac működése, a fordítóiroda belső működése, vállalkozási ismeretek),
- kommunikációs alapismeretek
- gazdasági és politikai események naprakész ismerete

Személyes adottságok, készségek

- elemzőképesség,
- problémafelismerő- és megoldó képesség,
- döntésképeség,
- tolerancia,
- humánus/etikai viszonyulás,
- rugalmasság,
- kreativitás,

- magabiztosság,
- megfelelő önismeret,
- önértékelési képesség,
- stressztűrő képesség,
- állóképesség,
- széleskörű műveltség,
- a minőség iránti elkötelezettség,
- humánus/etikus viszonyulás,
- képesség önálló munkavégzésre vagy csapatmunkában való részvételre

A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben

A szakon végzettek alkalmasak

- megbízások elemzésére,
- fordítási stratégiatervezésre,
- szövegelemzésre,
- szövegalkotásra,
- tematikus előkészítésre,
- megfelelő időgazdálkodásra,
- írásbeli nyelvi közvetítésre (fordítás, szakfordítás),
- terminológiai gyűjtemények készítésére,
- fordítástámogató eszközök használatára,
- fordítóirodai munkavégzésre különböző munkakörökben (terminológus, projekt menedzser stb.),
- önálló vállalkozás indítására

9. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

Nyelvi ismeretek: 26 kredit

Idegen nyelv- és stílusgyakorlat 1-3.; Idegen nyelvi szigorlat; Magyar nyelv- és stílusgyakorlat; Fordításközpontú kontrasztív nyelvi ismeretek

Nyelvi közvetítői ismeretek: 48 kredit

Fordítástechnika; Szakfordítás és terminológia 1-2.; Fordítástechnológia és terminológiamenedzsment 1-2.

Kiegészítő ismeretek: 6 kredit

Nyelvi közvetítés – tudomány és szakma; Szakmai ismeretek; A fordítás üzleti világa - vállalkozási ismeretek

10. A szakdolgozat kreditértéke:

10 kredit

Jelölések:

1/1 = első félév első felében (7 hét)

1/2 = első félév második felében (7 hét)

2/1 = második félév első felében (7 hét)

2/2 = második félév második felében (7 hét)

f = félévközi jegy

szig = szigorlat

v = vizsgajegy

a = aláírás

<i>Tantárgy</i>	<i>Félév (számonkérés típusa/kreditérték)</i>		
	<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>
Idegen nyelv- és stílusgyakorlat 1-3.	f/6	f/6	f+szig/10
Fordításközpontú kontrasztív nyelvi ismeretek (1/1)	v/2		
Magyar nyelv- és stílusgyakorlat (2/2)		v/2	
Fordítástechnika	v/12		
Szakfordítás és terminológia 1-2.		f/12	f/12
Fordítástechnológia és terminológiamenedzsment 1-2.	f/6	v/6	
Nyelvi közvetítés – tudomány és szakma (1/2)	v/2		
Szakmai ismeretek (2/1)		f/2	
A fordítás üzleti világa – vállalkozási ismeretek		a/2	
Diplomafordítás			a/10

IV. FELVÉTELI VIZSGA

A felvétel feltétele a **sikeres felvételi vizsga** magyar nyelvből és a választott idegen nyelvből. A felvételi vizsga versenyvizsga jellegű, letétele alól nyelvvizsga- vagy más bizonyítvány nem mentesít.

- Formája: 180 perc időtartamú írásbeli és 30 perc időtartamú szóbeli vizsga
- Írásbeli tartalma: magyar nyelvből nyelvi közvetítői és kreatív szövegalkotási feladatok, a választott idegen nyelvből bizonyos nyelvi készségeket mérő tesztfeladatok, valamint nyelvi közvetítői feladatok
- Szóbeli tartalma: írott idegen nyelvű szöveg szóbeli fordítása (blattolás), beszélgetés idegen nyelven országismerettel kapcsolatos, illetve általános témákról
- Pontszámítás: a vizsgán elérhető összpontszám mindkét nyelvből (magyar és idegen nyelv) 100-100 pont, melyből mindkét nyelv esetében legalább 60 pontot kell elérni.

- FIGYELEM! Szóbeli vizsgán azok vehetnek részt, akik az írásbeli felvételit sikeresen teljesítették, azaz a magyar nyelven elérhető 80 pontból legalább 48 pontot, az idegen nyelvi írásbelin elérhető 55 pontból legalább 33 pontot szereznek.

V. DIPLOMAFORDÍTÁS

A képzés harmadik félévében a hallgatók témavezető irányításával diplomafordításokat készítenek, és az abszolutórium megszerzése után bizottság előtt megvédik.

A diplomafordítás öt évnél nem régebbi, a célnyelven még nem publikált/lefordított műszaki, vagy gazdasági, vagy társadalomtudományi szakszöveg fordítása a fordításhoz felhasznált irodalommal és terminusjegyzéssel ellátva. Részei: 10000 leütés (1800 szó) terjedelmű idegen nyelvű szakszöveg fordítása magyarra, 20 egységes terminológiai glosszárrium, magyar nyelvű fordítói kommentár, mely tartalmazza a szöveg fordításával kapcsolatban felmerült nehézségeket, dilemmákat és a választott megoldások indoklását, továbbá 5000 leütés (900 szó) terjedelmű magyar nyelvű szakszöveg fordítása idegen nyelvre. Az elvárt végeredmény nyomdakész fordítás.

VI. ZÁRÓVIZSGA

A **záróvizsgára** bocsátás feltétele a mintatantervben előírt követelmények teljesítése és az abszolutórium megszerzése.

A záróvizsga részei:

- a diplomafordítás megvédése;
- zárthelyi szakfordítás fordítástámogató szoftver segítségével: 3000 leütés (karakter+szóköz) terjedelmű közepesen nehéz tudományos-szakmai szöveg fordítása idegen nyelvről magyarra, 1500 leütés (karakter+szóköz) terjedelmű tudományos-ismeretterjesztő szöveg fordítása magyarról idegen nyelvre, valamint a forrásszövegek alapján helyben összeállított terminológiai gyűjtemény;

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Végh Katalin programasszisztens
Tel: +36 1 463 4091
Email: vegh@tfk.bme.hu